

Проведені нами дослідження дозволяють узагальнити практичні прийоми формування облікової інформації для контролю за достовірністю процесу постачання, спрямовані на підвищення ефективності виробництва: 1) визначити систему формування облікової інформації постачання і руху виробничих запасів відповідно до галузевих особливостей; 2) використати в обліку й контролі галузеве зіставлення групування показників постачання і використання запасів виробничими підрозділами; 3) удосконалити нормативну базу підприємства шляхом розробки обґрунтованих норм постачання запасів; 4) організувати облік чинних норм і нормативів, внести зміни до них із застосуванням автоматизованого розрахунку норм; 5) застосовувати у внутрішньогосподарському контролі облікову інформацію про взаємозв'язок з аналітичним обліком на складах та виробничими підрозділами шляхом удосконалення оперативно-бухгалтерського (сальдового) методу обліку виробничих запасів; 6) організувати контроль за достовірністю формування показників необхідного обсягу постачання запасів для виробництва продукції; 7) контролювати формування показників роботи функціональних служб та виробничих підрозділів підприємства; 8) використати показники інформаційних і контрольних процедур та їх джерела в управлінні для підвищення ефективності процесу постачання запасів. У цьому зв'язку здійснення оперативного контролю постачання запасів стає одним з найважливіших завдань системи управління. Тому, пропозиції до практичного застосування на підприємствах підходів щодо організації внутрішньогосподарського контролю створюють важливі передумови для підвищення ефективності управління запасами.

Література

1. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Р. Ф. Бруханський, О. П. Скірпан. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 444 с.
2. Бруханський Р. Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва: монографія / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 384 с.
3. Гуменюк О. О. Детермінанти аналітичного забезпечення процесу управління діяльністю підприємства / О. О. Гуменюк // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту: Серія «Економіка і управління». – 2015. – № 34. – С. 150-164.
4. Пуцентейло П.Р. Обліково-аналітичне забезпечення діяльності підприємства [Електронний ресурс] / П.Р. Пуцентейло // Інноваційна економіка. – 2015. – № 3 (58). – С. 228–233. – Режим доступу http://ie.at.ua/IE_2015/InnEco_3-58-2015.pdf

Олександр Катрук

Тернопільський національний економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЦЕСУ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Починаючи із кінця ХХ ст. виникла необхідність у підвищенні ефективності заходів природоохоронного спрямування. Одним із головних чинників даного процесу є дотримання вимог у сфері раціонального використання природних ресурсів. Задачі охорони навколишнього середовища й ефективного використання природних ресурсів передбачають використання низки заходів, до яких належить ефективне використання економічного інструментарію у поєднанні із правовими, соціально-політичними, етичними та психологічними методами.

Метою природоохоронних заходів є не лише усунення негативних процесів, а й їх попередження. Із зростанням використання людством природних ресурсів, вплив на довкілля стає все відчутнішим, у зв'язку з чим зростає і потреба у використанні системи заходів по охороні природного навколишнього середовища та відтворення окремих його складових. Розв'язання задач охорони навколишнього природного середовища та забезпечення сталого розвитку проводиться методом удосконалення існуючого, створення та впровадження нового інструментарію екологічної політики, яка містить економічну та фінансову системи, нормативно-правову базу, методичку екологічного контролю та моніторингу, екологічну експертизу. Особливого значення надається проведенню наукових досліджень мета яких є глибше розуміння виникаючих екологічних проблем, а також пошук методів їх вирішення та формування громадської екологічної свідомості.

Ефективність використання природних ресурсів залежить від великої кількості факторів, однак найбільш суттєвими є різного роду забруднюючі речовини, що перебувають в екосистемах і викликають якісне виснаження природних ресурсів. Дані чинники використовуються для встановлення показника економічної та екологічної ефективності, який одержується від впровадження нових технологій, техніки тощо. Використовується з метою встановлення «розумного» застосування коштів і формування рекомендацій, методичних рекомендацій щодо реконструкції та технічного переобладнання діючих очисних споруд.

Економічно ефективно та раціональне використання потрібних у виробничих процесах і споживанні природних ресурсів, економічно й екологічно ефективно проведення захисту й охорони навколишнього середовища від забруднення та руйнування можливе лише при дотриманні основних законів природокористування. Згрупування даних законів провів М. Реймерсон наступним чином [1]: закон обмеженості (скінченності) природних ресурсів; закон взаємозалежності природноресурсного потенціалу та розвитку продуктивних сил; закон зниження природноресурсного потенціалу; закон падіння енергетичної ефективності використання природних ресурсів (Закон спадної віддачі); закон комплексної дії природних чинників; закон граничності врожайності. Правило територіальної екологічної рівноваги; закон природної родючості; закон максимальної врожайності; закон зниження природомісткості готової продукції; закон збільшення темпів обігу використовуваних природних ресурсів.

Важливим значенням для підвищення ефективності використання природних ресурсів та їх охорони є удосконалення механізмів управління природоохоронними міроприємствами [2].

Отже, на сьогоднішній день необхідно констатувати той факт, що можливості нарощування економічного росту за допомогою збільшення використання природних ресурсів, практично є вичерпаними. У зв'язку з цим розробка та впровадження заходів щодо раціонального використання природних ресурсів і охорони навколишнього середовища є одним із основних шляхів забезпечення екологічної безпеки, а також безпечного навколишнього природного середовища для сьогоднішніх і майбутніх поколінь.

Література

1. Реймерс Н.Ф. Экология: теории, законы, правила, принципы и гипотезы. – М.: Россия молодая, 1994. – 367 с.
2. Дзядикевич Ю.В. Енергетичний менеджмент. Підручник / Ю.В. Дзядикевич, Р.Б. Гевко, М.В. Буряк, Р.І. Розум. – Тернопіль: Підручники і посібники. – 2014. – 336 с.

